

ВИПУСК 2, 2018

УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

ЕКОНОМІЧНИЙ ВІСНИК

СЕРІЯ: ФІНАНСИ, ОБЛІК, ОПОДАТКУВАННЯ

ЕКОНОМІЧНИЙ ВІСНИК. СЕРІЯ: ФІНАНСИ, ОБЛІК, ОПОДАТКУВАННЯ

- ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ВЕСТНИК. СЕРИЯ: ФИНАНСЫ, УЧЕТ, НАЛОГООБЛОЖЕНИЕ
- ECONOMIC HERALD. SERIES: FINANCE, ACCOUNTING, TAXATION
- UNIVERSITY OF STATE FISCAL SERVICE OF UKRAINE

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Головний редактор:
ШЕВЧУК Олег Анатолійович,
доктор економічних наук, професор, УДФСУ (Україна)

Заступники головного редактора:
ОНИШКО Світлана Василівна,
доктор економічних наук, професор, УДФСУ (Україна)
МАЦЕЛЮХ Наталія Петрівна,
доктор економічних наук, професор, УДФСУ (Україна)

Відповідальний секретар:
ДРУЖИНЬСКА Наталія Сергіївна

Склад редакційної колегії:
АНДРУЩЕНКО Володимир Леонтійович,
доктор економічних наук, професор, УДФСУ (Україна)
БЕЛІНСЬКА Яніна Василівна,
доктор економічних наук, професор, УДФСУ (Україна)
БЕРЕСЛАВСЬКА Олена Іванівна,
доктор економічних наук, професор, УДФСУ (Україна)
КОВАЛЕНКО Юлія Михайлівна,
доктор економічних наук, професор, УДФСУ (Україна)
КУЖЕЛЄВ Михайло Олександрович,
доктор економічних наук, професор, УДФСУ (Україна)
ЛІСОВИЙ Андрій Васильович,
доктор економічних наук, професор, УДФСУ (Україна)
ОСМЯТЧЕНКО Володимир Олександрович,
доктор економічних наук, професор, УДФСУ (Україна)
ПАШКО Павло Володимирович,
доктор економічних наук, професор, УДФСУ (Україна)
ПАСІЧНИК Юрій Володимирович,
доктор економічних наук, професор, НУБіП (Україна)
ПИЛИПІВ Віталій Володимирович,
доктор економічних наук, старший науковий співробітник ДВНЗ КНЕУ ім. Вадима Гетьмана (Україна)
РІППА Сергій Петрович,
доктор економічних наук, професор, УДФСУ (Україна)
ШВАБІЙ Костянтин Іванович,
доктор економічних наук, професор, УДФСУ (Україна)
JURAJ ŠÍPKO,
доктор економічних наук, професор, Словацька академія наук (Словачія)
IVEN DIMITROV,
доктор економічних наук, професор, Університет «Проф. д-р Асен Златаров» (Болгарія)
BARBARA WOSNIAN,
доктор економічних наук, професор, Катовіцький університет (Польща)
ADAM SAMBORIKI,
доктор економічних наук, професор, Катовіцький університет (Польща)

Випуск 2, 2018

ПОДАННЯ МАТЕРІАЛІВ

До друку приймаються статті українською, російською та англійською мовами, що відповідають тематиці видання й містять наукові результати, не опубліковані раніше.
Матеріали подаються у роздрукованому вигляді відповідальному секретарю журналу та надсилаються на e-mail: ekonvisnik@nusta.edu.ua

СУПРОВІДНІ ДОКУМЕНТИ

1. **Рецензія** (для авторів без наукового ступеня) підписана фахівцем з науковим ступенем із рекомендацією статті до друку і завірена підписом та печаткою установи, яка є зовнішньою щодо Університету ДФС України, та установи, де працює автор (автори) статті.
2. **Відомості про автора:**
 - прізвище, ім'я, по батькові;
 - посада;
 - назва установи / навчального закладу;
 - науковий ступінь;
 - вчене звання;
 - контактні телефони автора;
 - e-mail;
 - поштова адреса.

СТРУКТУРА ПУБЛІКАЦІЇ

- Наукові статті, що подаються до журналу, повинні мати:**
- індекс УДК;
 - прізвище та ініціали автора;
 - науковий ступінь;
 - повну назву місця роботи (українською, російською та англійською мовами);
 - назву статті українською, російською та англійською мовами;
 - анотацію статті українською, російською та англійською мовами (не менше 500 знаків);
 - ключові слова українською, російською та англійською мовами (5–7 слів)

КОМП'ЮТЕРНИЙ НАБІР

Стаття подається у форматі MS Word 97-2003 (*.doc) або (*.rtf); інтервал – 1,5; кегель – 14; шрифт – Times New Roman; абзацний відступ – 1,25; поля по 20 мм.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Оформлюється в алфавітному порядку із зазначенням у тексті посилань у квадратних дужках. Бібліографічний список складається, зокрема, із тих джерел, на які робляться посилання у тексті, у вигляді цифр.

ТАБЛИЦІ, СХЕМИ, МАЛЮНКИ

1. **Усі таблиці** повинні мати посилання по тексту та бути пронумеровані. Розмір шрифту – 12, інтервал – 1,0. Формули створені вмонтованим редактором формул Word.
2. **Усі схеми, діаграми, рисунки та формули** повинні бути пронумеровані.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ АВТОРА

Автор несе відповідальність за зміст статті.
Автор підтверджує, що в матеріалах статті не містяться відомості, заборонені до опублікування, і тому стаття може бути надрукована у відкритому друці.
Автор підтверджує, що надані матеріали раніше не публікувалися і не передавалися для публікування до інших видань, а також містять достовірну інформацію.

РОЗМІЩЕННЯ МАТЕРІАЛІВ

Повнотекстові версії номерів журналу та правила для авторів представлені за адресою: www.nusta.edu.ua

УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ
ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
(УДФСУ)

ЕКОНОМІЧНИЙ ВІСНИК

**СЕРІЯ: ФІНАНСИ, ОБЛІК
ОПОДАТКУВАННЯ
ВИПУСК 2, 2018**

*Засновник, видавець
та виготовлювач
Університет державної фіскальної
служби України*

Заснований у 2017 р.

Адреса редакції та видавця:
Україна, 08201, м. Ірпінь,
вул. Університетська, 31,
Університет ДФС України
e-mail: ekonvisnik@nusta.edu.ua
www.nusta.edu.ua

**Рекомендовано до друку
Вченою радою
Університету ДФС України
(протокол № 2 від 21.02.2018)**

**Свідоцтво про державну
реєстрацію друкованого засобу
масової інформації
(Серія KB №22277-12177Н від 02.08.2016)**

*У разі передруку матеріалів
посилання на журнал
«Економічний вісник.
Серія: фінанси, облік,
оподаткування»
обов'язкове*

**Виходить у міру накопичення
матеріалу
© Університет ДФС України, 2018**

УДК 330(05)

ЗМІСТ

ПАМ'ЯТІ ЛЮДМИЛИ ЛЕОНІДІВНИ ТАРАНГУЛПРИСВЯЧУЄТЬСЯ.....	3
<u>Андрущенко В. Л., Тучак Т. В.</u>	
Фіскальний фактор щастя народів.....	5
<u>Белінська Я. В.</u>	
Феномен криптовалюти: сутність, механізм виникнення, проблеми використання	11
<u>Білобровенко Т. В.</u>	
Перевірка державних закупівель як ефективна форма державного фінансового контролю.....	21
<u>Бодров В. Г.</u>	
Податкове регулювання в умовах формування цифрової економіки в Україні	30
<u>Воронкова О. М.</u>	
Державне регулювання податкових відносин.....	38
<u>Занько Б. М.</u>	
Віднесення матеріальних активів до складу основних засобів: проблеми податкового законодавства.....	45
<u>Коваленко Ю. М.</u>	
Еволюційні аспекти фінансового інжинірингу на світових ринках цінних паперів	52
<u>Кондукова Е. В.</u>	
Проблеми уніфікації методики фінансового аналізу у державному контролі	60
<u>Лазебник Л. Л.</u>	
Діджиталізація економічних відносин як фактор удосконалення бізнес-процесів підприємства.....	69
<u>Лісовий А. В.</u>	
Надходження від податку на доходи фізичних осіб як стимул адміністративно- територіального реформування сільських територій.....	75
<u>Мазіна О. І.</u>	
Значення глобальних принципів управлінського обліку у розвитку теорії, практики і професійних компетенцій	83

<u>Мацелюх Н. П., Максименко І. А.</u>	
Інструментарій неокласичної економічної теорії та його використання в економічній теорії права	91
<u>Міщенко Т. М.</u>	
Оцінка організації внутрішнього контролю витрат виробничого підприємства	99
<u>Москаленко Н. В.</u>	
Теоретичні аспекти запровадження комплаєнс-контролю в Україні	106
<u>Олешко А. А., Трохимець О. І.</u>	
Пріоритети державного управління регіональною економікою в умовах нестабільності	113
<u>Onyshko S. V., Novytskyi V. A.</u>	
The role and features of institutional investors in providing of innovative investment	120
<u>Осмятченко В. О., Олійник В. С.</u>	
Стан та перспективи розвитку бухгалтерського обліку в контексті зміни технологічних укладів	131
<u>Панасюк О. В.</u>	
Аналіз досвіду у сфері державного фінансового контролю: Європейський Союз та Україна	139
<u>Параниця Н. В.</u>	
Регресійний аналіз показників публічного акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України»	146
<u>Пілевич Д. С.</u>	
Ідентифікація сутності інформаційної системи обліку та її основні характерні риси	153
<u>Ратушняк Т. В.</u>	
Моніторинг публічних закупівель засобами платформи DoZorro	162
<u>Редич О. В.</u>	
Управління податковим відомством на основі ключових показників ефективності	169
<u>Рябчук О. Г.</u>	
Аналітичні процедури та їх виконання у процесі державного фінансового аудиту	178
<u>Сидоренко О. М., Половинець Д. В.</u>	
Місце інформаційного забезпечення контрольного процесу в системі управління підприємством	184
<u>Смутчак З. В.</u>	
Проблема трудової міграції: позитивні і негативні наслідки для економіки	192
<u>Старостенко Г. Г.</u>	
Інвестиції та інновації в реальному секторі економіки як фактор забезпечення конкурентоспроможності на прикладі виробничої сфери	199
<u>Сторожук Т. М., Дружинська Н. С.</u>	
Організація електронного обліку продукції лісового господарства деревного походження	206

УДК 651.1

О. І. Мазіна,
кандидат економічних наук,
Університет ДФС України

ЗНАЧЕННЯ ГЛОБАЛЬНИХ ПРИНЦИПІВ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ У РОЗВИТКУ ТЕОРІЇ, ПРАКТИКИ І ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ

Прийняття ефективних управлінських рішень у середовищі неструктурованих інформаційних потоків є важливим процесом. Основою теоретичних засад управлінського обліку є його концепції і принципи. Концептуальні засади управлінського обліку необхідно формувати з урахуванням процесів, що відбуваються у внутрішньому та зовнішньому середовищі суб'єкта господарювання як об'єкта управління. Розроблені міжнародними організаціями Глобальні принципи управлінського обліку визначають передову практику бухгалтерського обліку, яка сприяє забезпеченню сталої цінності організації. Дотримання глобальних принципів управлінського обліку дозволяє досягти зростання вартості бізнесу та забезпечує сталий розвиток економіки. Важливе значення мають компетенції фахівців, які приймають управлінські рішення та забезпечують зростання вартості бізнесу.

Ключові слова: управлінський облік, принципи, концепції, компетенції, стала цінність, стійкий розвиток, внутрішнє середовище, зовнішнє середовище.

А. И. Мазина,
кандидат экономических
наук,
Университет ГФС Украины

ЗНАЧЕНИЕ ГЛОБАЛЬНЫХ ПРИНЦИПОВ УПРАВЛЕНЧЕСКОГО УЧЕТА В РАЗВИТИИ ТЕОРИИ, ПРАКТИКИ И ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ КОМПЕТЕНЦИЙ

Принятие эффективных управленческих решений в среде неструктурированных информационных потоков является важным процессом. Теоретической основой управленческого учета являются его концепции и принципы. Концептуальные основы управленческого учета необходимо формировать с учетом процессов, происходящих во внутренней и внешней среде предприятия как объекта управления. Разработанные международными организациями Глобальные принципы управленческого учета определяют передовую практику бухгалтерского учета, способствуют обеспечению устойчивой ценности организации. Соблюдение глобальных принципов управленческого учета позволяет добиться роста стоимости бизнеса и обеспечивает устойчивое развитие экономики. Важное значение имеют компетенции специалистов, которые принимают управленческие решения и обеспечивают рост стоимости бизнеса.

Ключевые слова: управленческий учет, принципы, концепции, компетенции, устойчивая ценность, устойчивое развитие, внутренняя среда, внешняя среда.

O. I. Mazina,
Candidate of Economic
Sciences,
University SFS of Ukraine

THE IMPORTANCE OF GLOBAL PRINCIPLES OF MANAGEMENT ACCOUNT IN THE DEVELOPMENT OF THEORY, PRACTICE AND PROFESSIONAL COMPETENCES

The adoption of effective management decisions in an environment of unstructured information flows is an important process. The theoretical basis of management accounting is its concepts and principles. Conceptual bases of management accounting should be formed taking into account the processes occurring in the internal and external environment of the enterprise as an object of management. Developed by international organizations, the Global Principles of Management Accounting determine the best practice of accounting, contribute to the achievement of a sustainable value of the organization. Observance of global principles of management accounting allows to achieve growth of business value and ensures sustainable development of the economy. Important are the competence of specialists who make managerial decisions and ensure the growth of business value.

Key words: management accounting, principles, concepts, competences, sustainable value, sustainable development, internal environment, external environment.

Прийняття ефективних управлінських рішень у середовищі зростаючої конкуренції та обсягів неструктурованих інформаційних потоків є досить складним і водночас незаперечно важливим процесом. Саме тому постає питання, на основі яких теоретичних засад, якщо взагалі можливо говорити про теоретичні засади, необхідно здійснювати управлінський облік у середовищі зростаючої турбулентності.

Основною проблематикою сучасної теорії управлінського обліку є побудова адекватної моделі концептуальних засад, що включають і мету, і завдання, і функції, і принципи у їхній логічній послідовності і взаємозв'язку.

Метою цього дослідження є розкриття проблемних питань концептуальних засад, зокрема принципів управлінського обліку, як основи прийняття ефективних управлінських рішень, спрямованих на зростання цінності бізнесу та сталого розвитку економіки.

У напрямі розробки концепцій управлінського обліку спрямовують дослідження такі відомі науковці, як С. Ф. Голов [1], Л. В. Нападовська [4; 5], М. С. Пушкар [7], М. Г. Чумаченко [10], Т. М. Щирба [11] та ін.

Кожен з авторів надає достатньо близькі визначення управлінського обліку, серед яких найбільш узагальнюючим є визначення Л. В. Нападовської як «інтегрована система підготовки та забезпечення різних рівнів управління, інтерпретованою відповідним чином інформацією для ефективного планування, контролю та прийняття рішень» [4] і у подальшому її ж уточнене визначення управлінського обліку як «інформаційної системи, спрямованої на підтримку оперативних, тактичних і стратегічних рішень, яка формується на основі зовнішньої ринково орієнтованої фінансової і нефінансової інформації» максимально наближається до сучасного розуміння мети управлінського обліку [5]. Однак на цьому етапі сформовано Глобальні

принципи управлінського обліку, які матимуть значний вплив на формування теорії, практики та компетенцій фахівців з управлінського обліку.

Трактування поняття концепції (концептуальних засад) різними джерелами дещо розрізняється залежно від того здійснюється воно із загальнонаукової точки зору чи з точки зору конкретної науки. Крім того, значна кількість авторів надає поняття концепції і в загальнонауковому аспекті, і в аспекті конкретного наукового напрямку.

Трактуючи концепцію управління, потрібно зазначити, що це є комплекс основоположних ідей, принципів, правил, що розкривають сутність і взаємозв'язки цього явища чи системи, дозволяють визначити систему показників, факторів і умов та сприяють вирішенню проблеми, формуванню стратегії підприємства, встановленню правил поведінки працівників [9].

Отже, формування концептуальних засад управлінського обліку необхідно здійснювати у руслі тих процесів та явищ, що відбуваються у внутрішньому та зовнішньому середовищі суб'єкта господарювання як об'єкта управління у процесі господарської діяльності. Процес господарської діяльності, що здійснюється під впливом зовнішніх і внутрішніх факторів буде успішним тільки у випадку його максимальної адаптації до зовнішнього середовища. З іншого боку, сам процес управління господарською діяльністю являє собою безперервний ланцюг прийняття рішень на підставі зовнішньої та внутрішньої інформації, що формується, відповідно до чинних концепцій, шляхом певної систематизації емпіричних показників облікової системи. При цьому динамічні зміни середовища, в якому здійснюється господарська діяльність, можуть призводити до трансформаційних змін концепцій інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень (рис. 1) [3].

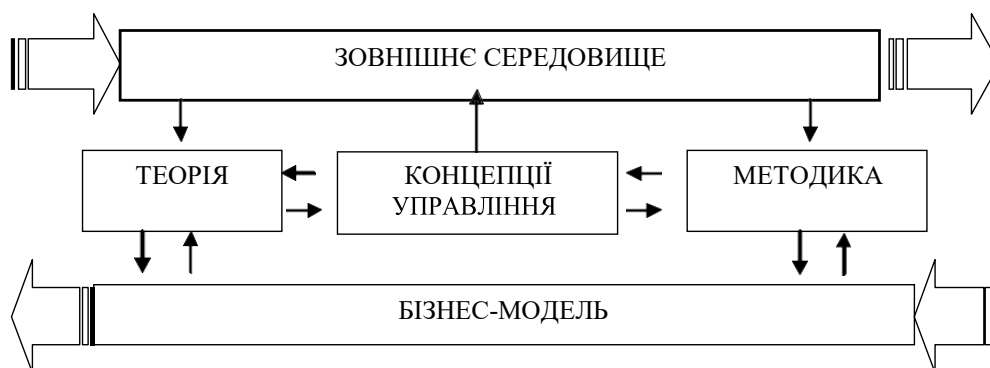

Рис. 1. Модель концепції управління підприємством у процесі адаптації до зовнішнього середовища

Згідно із системною концепцією ефективного управління підприємством результати його діяльності залежать як від внутрішніх, так і зовнішніх факторів, а ефективність управління характеризує ступінь адаптації самого суб'єкта господарювання до особливостей зовнішнього середовища.

Системний підхід втілює діалектичний спосіб вивчення та дослідження природних і суспільних процесів, базується на якомога більш повному всебічному пізнанні і врахуванні всіх зв'язків, впливів, взаємодій та полягає у використанні цілісної методології дослідження об'єктів у нерозривному їхньому зв'язку та взаємовпливі [8, с. 393].

Це твердження говорить про те, що облік і звітність структуруватимуться таким чином, щоб задовольнити потреби користувачів, оскільки мета формується саме на підставі потреб зацікавлених користувачів. Тобто для визначення основної мети необхідно конкретизувати потреби користувачів управлінської звітності та визначити їхні найбільш важливі потреби в інформаційному забезпеченні прийняття управлінських рішень.

Досліджуючи існуючі в сучасній науковій літературі дискусійні процеси щодо місця і значення управлінського обліку, окремі автори визначають концепції управлінського обліку через його завдання і функції так, як це трактується в документах Міжнародної федерації бухгалтерів (МФБ), інші дослідники як концепції визначають принципи управлінського обліку, і в цьому сенсі з ними також можна погодитися, а ряд науковців вважають, що концепції – це комплексне (інтегроване) бачення, яке включає і мету, і функції, і якісні характеристики, і принципи [3].

Дискусії, розгорнуті серед вчених країн пострадянського простору стосовно концепцій, меж, термінів та визначень, усе ще продовжуються. Однак у 2015 році дві найбільші світові організації у сфері управлінського обліку CIMA (Chartered Institute of Management Accountants) та фінансового обліку AICPA (American Institute of CPAs), об'єднавши зусилля, розробили досить важливий документ, який визначає принципи управлінського обліку на глобальному рівні [2].

Цей документ, по суті, являє собою ряд стандартів управлінського обліку і покликаний покращити ефективність прийняття рішень у діловому середовищі нового інформаційно-цифрового формату. Сьогодні Глобальні принципи управлінського обліку мають рекомендаційний характер, втім існують плани зробити їх обов'язковими для застосування тими компаніями, що націлені на стабільний розвиток.

Визначення поняття управлінського обліку у виданні «Глобальні принципи управлінського обліку» можна знайти безпосередньо в глосарії: «Управлінський облік – це пошук, аналіз, передача і використання фінансової і нефінансової інформації, що пов'язана з прийняттям рішень, з метою створення і збереження вартості для організації».

Це визначення управлінського обліку важливе тим, що саме в ньому закладається мета, і порівняно з попередніми дослідженнями цілого ряду авторів, де мета в основному трактується в єдиному руслі – для прийняття рішень управлінським персоналом, у визначенні, яке встановлюють Глобальні принципи управлінського обліку, мета спрямовується на створення і збереження вартості організації, її сталої цінності.

Глобальні принципи управлінського обліку визначають передову практику бухгалтерського обліку, яка сприяє прийняттю складних рішень, що покликані забезпечити сталу цінність організації. Вони відображають бачення генеральних і фінансових директорів, науковців та фахівців з п'яти континентів, яке було сформульоване у ході міжнародних консультацій.

Окремо необхідно зупинитися на визначенні «стала цінність», яке потрібно трактувати в контексті «сталого розвитку», а вже цей термін визначено в глосарії видання Глобальних принципів як «виконання довгострокових економічних показників при мінімальному впливі на довкілля, а також створення позитивної цінності для суспільства» [2].

Принципи управлінського обліку були розроблені з метою надання допомоги організаціям подолати розрізненість та стимулювати інтегроване мислення, яке забезпечить більш ефективне прийняття рішень. Отже, згідно з документом «Глобальні принципи бухгалтерського

обліку» існують чотири принципи, що зосереджені на досягненні чотирьох основних цілей: вплив (комунікація породжує інформацію, що має вплив), релевантність (інформація є релевантною), вартість (аналізується вплив на вартість), довіра (розумне керування вибудовує довіру).

Кожен з перерахованих принципів має своє пояснення. Так, принцип «Комунікація породжує інформацію, що має вплив» означає, що управлінський облік починається і завершується спілкуванням. Основною метою цього принципу є прийняття ефективних рішень про стратегію і її реалізацію на всіх рівнях.

Принцип «Інформація є релевантною» спрямовує управлінський облік на забезпечення керівників релевантною інформацією тоді, коли це необхідно, виявляє минулу, поточну, майбутню інформацію, зокрема фінансові та нефінансові дані з внутрішніх і зовнішніх джерел. Сюди входять соціальні, екологічні та економічні дані. Метою цього принципу є надання підприємству інформаційної підтримки при плануванні та розробці стратегії, тактики і їхньої реалізації.

Рис. 2. Принципи управлінського обліку як складові ефективної функції управлінського обліку

Принципом «Аналізується вплив на вартість» управлінський облік ув'язує стратегію організації з її бізнес-моделлю. Цей принцип допомагає опрацьовувати різні сценарії з метою розуміння їхнього впливу на створення та збереження вартості. Основною метою цього принципу є моделювання різних сценаріїв, що демонструють причинно-наслідкові зв'язки між чинниками діяльності і результатами.

Завдяки принципу «Розумне керування вибудовує довіру» процес прийняття рішень стає більш об'єктивним та створює оптимальний баланс серед короткострокових комерційних інтересів організації й довгострокової вартості для зацікавлених сторін, тим самим посилює довіру та створює ефект надійності. Визначена мета цього принципу сформульована як необхідність активно управляти відносинами та ресурсами для захисту фінансових і нефінансових активів компанії, її репутації та вартості.

Власне, шляхом впровадження та дотримання глобальних принципів управлінського обліку створюються умови, з одного боку, для зростання вартості бізнесу, а з іншого – для сталого розвитку економіки у тому розумінні, що це такий розвиток країн і регіонів, коли економічне зростання, матеріальне виробництво і споживання, а також інші види діяльності суспільства відбуваються в межах, які визначаються здатністю екосистем відновлюватися, поглинати забруднення і підтримувати життєдіяльність теперішніх та майбутніх поколінь [6].

За вимогою глобальних принципів, управлінський облік має докладно розуміти бізнес-модель господарюючого суб'єкта, ринкові умови та макроекономічне середовище. Управлінський облік має посідати центральне місце в організації, бути на перетині фінансів і менеджменту та пропонувати структуровані рішення для неструктурованих проблем.

Автори глобальних принципів управлінського обліку приділяють величезну увагу компетенціям та досвідченості фахівців, які, застосовуючи принципи, повинні підтримувати й покращувати систему управління ефективністю підприємницької діяльності. Принцип «Розумне керування вибудовує довіру» стосується компетентнісних вимог щодо фахівців управлінського обліку. Модель компетенцій фахівців управлінського обліку охоплює чотири сфери: навички роботи з людьми, спеціалізовані навички, ділові навички, лідерство. Усі навички базуються перш за все на етиці, чесності і професіоналізмі (рис. 3).

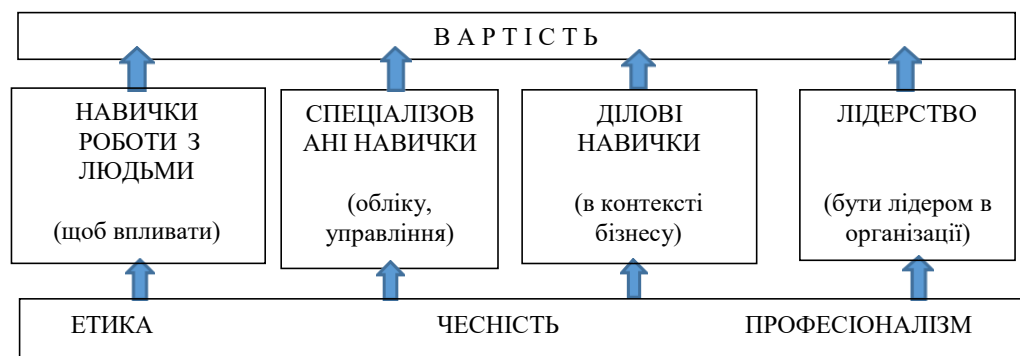

Рис. 3. Модель компетенцій фахівців з управлінського обліку

Фахівці з управлінського обліку повинні мати навички бухгалтерського і фінансового обліку, забезпечувати застосування навичок в умовах бізнесу (на практиці), впливати на рішення, дії та поведінку інших людей, бути лідерами на різних рівнях організації.

Модель компетенцій фахівців з управлінського обліку демонструє важливість не тільки спеціалізованих умінь, але й особистих якостей і підтримує принцип безперервного навчання та набуття досвіду.

Кожна професійна навичка з переліку компетенцій формується чотирма професійними рівнями: базовий професійний рівень, середній професійний рівень, передовий (продвинутий) професійний рівень, експертний професійний рівень.

Поєднання навичок бухгалтерського і фінансового обліку, розуміння бізнесу, аналітичних умінь і відповідного досвіду означає, що до фахівців з управлінського обліку встановлюються вимоги бути практиками і мати досвід роботи в реальному бізнесі.

Застосування глобальних принципів управлінського обліку перш за все має здійснюватися в системі управління ефективністю, яка включає в себе стратегію, поточне планування, виконання планів та здійснення контролю всіх складових (рис. 4).

Глобальними принципами охоплюються практично всі сфери діяльності: управління витратами, зовнішня звітність, фінансова стратегія, внутрішній контроль, оцінка ефективності інвестицій, управління і бюджетний контроль, ціни, знижки і рішення щодо продуктів, управління проектами, дотримання нормативно-правових актів, управління ресурсами, управління ризиками, стратегічний податковий контроль, управління фінансами, внутрішній аудит.

Застосування інструментарію глобальних принципів дозволяє в деталях здійснити процес перевірки дотримання кожного з принципів у будь-якій сфері діяльності.

Рис. 4. Застосування Глобальних принципів управлінського обліку для системи управління ефективністю

Отже, наукові дискусії стосовно концептуальних основ управлінського обліку на сучасному етапі спрямовуються на зростання вартості бізнесу, його стійкого розвитку для забезпечення сталого розвитку економіки.

Оскільки шляхом впровадження та дотримання глобальних принципів управлінського обліку створюються умови, з одного боку, для зростання вартості бізнесу, а з іншого – для сталого розвитку економіки, то управлінський облік має посідати центральне місце в організації та забезпечувати структуровані ефективні рішення в середовищі невизначеності та зростаючої турбулентності.

Глобальні принципи управлінського обліку мають бути покладені в основу не тільки застосування управлінського обліку в реальному секторі економіки, але і у визначенні компетенцій у процесі підготовки фахівців з управлінського обліку у вищих навчальних закладах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Голов С. Ф. Управлінський облік: підручник / С. Ф. Голов. – К. : Лібра, – 2003. – 704 с.
2. Глобальні принципи управлінського обліку. Американський інститут сертифікованих публічних бухгалтерів; Інститут привілейованих управлінських бухгалтерів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.cgma.org/content/dam/cgma/resources/reports/downloadabledocuments/ukranian-full-gmaps-document.pdf>
3. Мазіна О. І. Формування концепцій управлінської звітності / О. І. Мазіна // Бухгалтерський облік і аудит. – 2013. – № 9. – С. 9.
4. Нападовська Л. В. Управлінський облік: підруч. для вузів / Л. В. Нападовська. – 2-ге вид., доопрац. та допов. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 648 с.
5. Нападовська Л. В. Базові принципи управлінського обліку / Л. В. Нападовська // Актуальні проблеми економіки. – 2013. – № 1. – С. 173–181.
6. Подборка материалов для прессы по Саммиту по устойчивому развитию 2015 года: Время глобальных действий в интересах людей и планеты [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.un.org/sustainabledevelopment/ru/wp-content/uploads/sites/5/2015/08/FAQs_Sustainable_Development_Summit.pdf
7. Пушкар М. С. Управлінський облік / М. С. Пушкар. – Тернопіль, 1997. – 160 с.
8. Райзберг Б. А. Современный экономический словарь / Б. А. Райзберг, Л. Ш. Лозовский, Е. Б. Стародубцева. – 6 изд., перераб. и доп. – М., 2008. – 512 с.
9. Фатфутдинов Р. А. Стратегический менеджмент : учебник для вузов / Р. А. Фатфутдинов. – 2-е изд., доп. – М. : ЗАО «Бизнес-школа «Интел-Синтез», 1998. – 416 с.
10. Чумаченко М. Управлінський облік в Україні / М. Чумаченко // Бухгалтерський облік і аудит. – 2001. – № 6. – С. 43–47.
11. Щирба Т. М. Концепція управлінського обліку в Україні / Т. М. Щирба // Інноваційна економіка. – 2012. – № 3 (29). – С. 140–146.

Стаття надійшла до редакції 12 лютого 2018 року

